

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ПРЕЗИДЕНТИНИНГ
ҚАРОРИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
ПРЕЗИДЕНТА
РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН

2018 йил “7” июнь

№ПК-3777

“ ” 20 г.

**“Ҳар бир оила – тадбиркор”
дастурини амалга ошириш түғрисида**

Сўнгги йилларда мамлакатни ижтимоий-иктисодий ривожлантириш, фаол тадбиркорлик, инновацион ғоялар ва бунёдкорлик салоҳиятини кўллаб-кувватлаш орқали аҳолига муносиб ҳаёт шароитларини яратиш, ишбилармонлик мухитини яхшилаш, бандликни таъминлаш бўйича кенг кўламли ишлар амалга ошириб келинмоқда.

Шу билан бирга, олиб борилган таҳлил натижалари жойларда аҳолини тадбиркорликка жалб қилиш ва бу орқали янги иш ўринларини яратиш, бандликни таъминлаш, ўз меҳнати билан даромад топиш истагида бўлган фуқароларга амалий ёрдам кўрсатиш, меҳнат ресурсларидан оқилона фойдаланиш ишлари талаб даражасида эмаслигини кўрсатмоқда.

Меҳнаткаш халқимизнинг қадимий касб-хунар анъаналари, ишбилармонлик салоҳияти оиласи тадбиркорлик, хунармандчилик, касаначилик ва бошқа тадбиркорлик фаолияти турларини кенг оммалаштириш, экин майдонларидан унумли фойдаланган ҳолда қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кенгайтириш учун катта тажриба ва захира мавжудлигидан далолат беради.

Ҳар бир оиланинг тадбиркорлик билан шуғулланиши ва барқарор даромад манбаига эга бўлиши учун шарт-шароитлар яратиш мақсадида:

1. Белгилаб қўйилсинки, мамлакатимизнинг ҳар бир туман ва шахрида, энг аввало олис ва табиий-иклим шароити оғир худудларда аҳолининг моддий шароитларини тубдан яхшилаш, турмуш тарзи сифати ва даражасида сезиларли ижобий ўзгаришлар амалга оширилишини таъминлашга қаратилган “Ҳар бир оила – тадбиркор” дастури (кейинги ўринларда Дастур деб юритилади) амалга оширилади.

2. Куйидагилар Дастурнинг асосий йўналишлари этиб белгилансин:

тадбиркорлик билан шуғулланиш истагида бўлган аҳолининг тадбиркорлик ташабbusларини ҳар томонлама кўллаб-кувватлаш, уларга имтиёзли кредитлар ажратиш ҳамда тадбиркорлик фаолиятини ташкил этиш ва амалга оширишнинг ҳар бир босқичида мутасадди идоралар томонидан тизимли амалий ёрдам кўрсатилишини таъминлаш;

тадбиркорлик ва даромад келтирадиган меҳнат фаолияти билан шуғулланмаган аҳолига тадбиркорлик кўникмаларини ўргатиш ва тегишли фаолият турини ташкил қилишга амалий ёрдам кўrsatiш;

тадбиркорлик субъектлари фаолиятини кенгайтиришга амалий ёрдам бериш орқали кўшимча иш ўринлари яратиш;

касаначилик ва кичик ҳажмда ишлаб чиқарувчи субъектларни (микрофирмаларни) ташкил этиш учун молиявий ёрдам бериш орқали аҳолига кўшимча даромад ишлаб топиш имкониятини яратиш;

кишлок ва маҳаллаларнинг ихтисослашуви (хунармандчилик, тикувчилик, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг айrim турларини етишириш, ихчам иссиқхоналар ташкил қилиш ва бошқалар) ҳисобга олган ҳолда мазкур соҳада ижобий натижаларга эришган ишбилармонлик тажрибасига эга тадбиркорларни маҳаллаларда янги бизнес фаолияти билан шуғулланишни бошлаган оилаларга бириктириш – мини-кластерлар ташкил этиш;

жойларда оилавий тадбиркорликка кўrsatiладиган хизматлар кўламини тубдан кенгайтириш, тадбиркор оилаларнинг ишлаб чиқарган маҳсулотлари савдосини ташкил килувчи бозор инфратузилмаси объектлари, хизмат кўrsatiш ва сервис шохобчаларини барпо этиш;

кишлок ва маҳаллалarda бўш турган ер майдонларини янги ташкил этилаётган оилавий тадбиркорлик субъектларига бериш орқали аҳоли учун кўшимча иш ўринлари ва даромад манбаларини яратиш;

вактинчалик молия-хўжалик фаолиятини амалга оширмаётган ҳамда давлат рўйхатидан ўтмасдан фаолият юритаётган тадбиркорларни аниқлаб, улар фаолиятини тиклаш ва қонунийлаштириш юзасидан аниқ чора-тадбирларни амалга ошириш.

3. Дастурни амалга ошириш учун қуйидаги ишчи гурухлар тузилсин:

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларининг биринчи ўринбосарлари раҳбарлигига “Ҳар бир оила – тадбиркор” дастури доирасида амалга оширилаётган ишларни мувофиқлаштириш бўйича ташкилий ишчи гурухлар (кейинги ўринларда – Ташкилий мувофиқлаштирувчи ишчи гурухлар);

инвестициялар, инновациялар, хусусийлаштирилган корхоналарга кўмаклашиш, эркин иқтисодий ва кичик саноат зоналари ҳамда туризмни ривожлантириш масалаларига масъул бўлган Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларининг ўринбосарлари раҳбарлигига Аҳолига тадбиркорлик кўникмаларини ўргатиш ва тавсиялар бериш бўйича маҳсус ишчи гурухлар (кейинги ўринларда – Маҳсус ишчи гурухлар);

туман (шаҳар) ҳокимларининг биринчи ўринбосарлари раҳбарлигига Тадбиркорлик фаолияти ташкил этишга амалий ёрдам бериш ҳамда мониторинг қилиш бўйича худудий ишчи гурухлар (кейинги ўринларда – Худудий ишчи гурухлар).

Бунда:

Ташкилий мувофиқлаштирувчи ишчи гурухлар Марказий банкнинг худудий бошқармалари, худудий молия, солиқ, инвестиция бошқармалари, тижорат банклари худудий филиаллари ва иқтисодий мажмууга кирувчи бошқа идораларнинг масъул ходимлари, Ўзбекистон Фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорка ер эгалари кенгаши худудий бўлинмалари раҳбар ходимлари;

Махсус ишчи гурухлар ҳудудий Савдо-саноат палатаси, инвестиция, солик бошқармалари, тижорат банклари ҳудудий филиаллари, “Хунарманд” уюшмаси, Ўзбекистон Фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши ҳудудий бўлинмалари вакиллари;

Ҳудудий ишчи гурухлар иктисадий мажмуага кирувчи ташкилотлар малакали мутахассис ходимларининг 50 фоиз қисмидан, банк филиаллари, Ўзбекистон Фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши туман бўлинмалари, маҳалла фуқаролар йигинлари ходимлари ва профилактика инспекторларидан иборат таркибда шакллантирилади.

4. Ташкилий мувофиқлаштирувчи ишчи гурухларга:

Ҳудудий ишчи гурухларнинг ҳар бир оилани ўрганиш натижалари бўйича ишларини мувофиқлаштириш;

Ҳудудий ишчи гурухлар томонидан ўрганиш натижалари бўйича киритилган муаммоларни ҳал этиш чораларини кўриб бориш, республика миқёсида ҳал этилиши зарур бўлган масалаларни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси, тегишли вазирлик ва идораларга киритиб бориш;

туман ва шаҳарларда тадбиркорлик фаолияти ривожланиши учун кўшимча чора-тадбирларни амалга ошириш, янада қулай ишбилармонлик мухитини яратиш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш;

аҳолини тадбиркорликка жалб этиш, фаолият кўрсатаётган тадбиркорлик субъектларини қўллаб-қувватлаш борасида Ҳудудий ишчи гурухларнинг фаолиятини мунтазам равишда мониторинг қилиб бориш ва ҳар ой натижалари бўйича улар фаолиятини такомиллаштириш чора-тадбирларини белгилаш;

ҳар бир туман ва шаҳарда Дастурда белгиланган вазифалар ижроси юзасидан амалга оширилаётган чора-тадбирлар ва уларнинг натижалари хусусида Дастур координаторларига батафсил ахборот киритиб бориш вазифалари юқлатилсин.

5. Махсус ишчи гурухларга:

тадбиркорлик билан шуғулланиш иштиёқида бўлган фуқароларни ушбу фаолиятга йўналтириш учун жойларга чиқкан ҳолда “Тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш асослари ва унинг маҳаллий шароитларга мос бўлган турлари” мавзусида ўкув машғулотларини ўтказиб, уларга аниқ ҳисоб-китоблар асосида ишлаб чиқилган турли йўналишлардаги тайёр бизнес-режаларни тақдим этиш;

ички ва ташқи бозорларни доимий равишда ўрганиб борган ҳолда барқарор ҳамда долзарб талабга эга бўлган маҳсулотларнинг рўйхати ва ҳажми юзасидан маълумотлар базасини шакллантириш, ҳар ойда янгилаш бориш ҳамда ушбу маълумотларни оммавий ахборот воситалари ва Интернет тармоғидан кенг фойдаланган ҳолда аҳолига мунтазам равишда етказиб бориш ва йўналишлар бериб бориш;

харидоргир маҳсулотлар ишлаб чиқариш учун замонавий минитехнология ва бошқа ускуналарнинг тадбиркорлик билан шуғулланиш истагида бўлган оиласарга тақдимотларини ўтказиш ва сотиб олишига кўмаклашиш;

кўп қаватли уйларда истиқомат қилувчи аҳолига касаначилик ва кичик ҳажмда маҳсулот ишлаб чиқарувчи микро фирмаларни ташкил этиш орқали кўшимча даромад топиш имконини яратиш;

тадбиркорлар томонидан ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларни сотиш (шу жумладан, бюджет ташкилотларига) орқали уларнинг фаолиятига кўмаклашиш юклатилсин.

6. Худудий ишчи гурухларга:

ҳар бир оила ва хонадонларни хатлов асосида камраб олган ҳолда тадбиркорлик билан шуғулланиш салоҳияти, истак ва таклифларни синчковлик билан ўрганиш;

ўрганиш давомида оилаларнинг тадбиркорлик ғояси ва кўникмаси, ушбу фаолиятни амалга ошириш учун етарли шароитлари мавжудлигини аниқлаш;

ховли ва кўп қаватли хонадонларда яшовчи ҳар бир оиланинг тадбиркорлик салоҳияти ва имкониятларини таҳлил қилиш, яшаш худудининг хусусиятидан келиб чиқсан ҳолда уларнинг тадбиркорлик фаолиятини ташкил этишлари учун кенг қамровли йўналишлар бериш ва кўмаклашиш;

тадбиркорликни йўлга кўйиш ёки ривожлантириш истагида бўлган шахсларга тижорат банклари томонидан кредитлар ажратиш ишларини ташкиллаштириш;

аҳолининг шахсий томорқа ер майдонларидан самарали фойдаланиш юзасидан таклифлар бериш, уларни амалга оширишга кўмаклашиш;

тадбиркорлик билан шуғулланаётган ва фаолият турини кенгайтириш истагини билдирган оилаларга янги лойиҳаларни амалга ошириш ҳамда айrim сабабларга кўра фаолиятини тўхтатган тадбиркорлик субъектлари ва хунармандлар фаолиятини қайта тиклаш учун тегишли шарт-шароитлар яратилиши ҳамда мавжуд муаммолар ҳал этилишига амалий ёрдам бериш;

тадбиркорлик фаолиятини ташкил этиш, уни амалга оширишда хужжатларни расмийлаштириш ва бошқа давлат хизматлари кўрсатилишида тавсиялар ҳамда кўмак бериш;

ҳар ойда камида бир марта тадбиркорликни янги ташкил қилган оилаларга ташриф буюриб, фаолияти давомида юзага келаётган муаммоларни ўрганиб бориш, уларни бартараф этиш ва ажратилган имтиёзли кредитлардан фойдаланиш самарадорлигини ўрганиш;

ўрганиш натижалари бўйича ҳудуд ва республика миқёсида ҳал этилиши зарур бўлган масалалар ва таклифларни Ташкилий мувофиқлаштирувчи ишчи гурухларга киритиб бориш вазифалари юклатилсин.

7. Дастур амалга оширилишини мувофиқлаштириш, тизимли мониторинг килиш ва рўёбга чиқарилишига кўмаклашиш Ўзбекистон Республикаси молия вазирининг ўринбосари А.Р. Каримов, иқтисодиёт вазирининг ўринбосари А.Ж. Ортиков, Марказий банк раисининг ўринбосари А.Р. Исламовлар – Дастур координаторларига юклатилсин.

Дастур координаторлари ишчи гурухлар томонидан олиб борилаётган ишлар юзасидан ҳар ой якуни бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти девонига ахборот киритиб борсин.

8. Ўзбекистон Фермер, дехкон хўжаликлари ва томорка ер эгалари кенгаши ҳузуридаги Фермер, дехкон хўжаликлари ва томорка ер эгаларини кўллаб-кувватлаш жамғармаси, Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ҳузуридаги Жамоат ишлари жамғармасига зарур бўлган ҳолатларда Дастурда белгиланган вазифаларни қўшимча молиялаштириш тавсия этилсин.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Тадбиркорлик фаолиятини ривожлантиришни кўллаб-кувватлаш давлат жамғармаси (кейинги ўринларда – Жамғарма) Дастур доирасида тадбиркорлик субъектларига ажратиладиган кредитларга устувор равишда кафилликлар ва фоиз харажатларини қоплаш учун компенсациялар ажратсин.

Ташкилий мувофиқлаштирувчи ишчи гурухлар Жамғармага тадбиркорлик субъектларига ажратиладиган кредитлар бўйича фоиз харажатларини қоплаш учун компенсация тақдим этиладиган йўналишларни кенгайтириш юзасидан таклифлар киритиб борсин.

9. Белгилаб кўйилсинки, тижорат банклари томонидан имтиёзли кредитлар:

энг кам иш ҳақининг юз эллик бараваригача миқдорда – оиласий тадбиркорликни ривожлантириш учун ҳудудларни ижтимоий-иктисодий ривожлантириш бўйича секторлар раҳбарлари ва маҳалла фуқаролар йиғини тавсияномалари;

энг кам иш ҳақининг минг бараваригача миқдорда – белгиланган тартибида давлат рўйхатидан ўтган кичик тадбиркорлик субъектларига учинчи шахс кафиллиги, суғурта полислари, кредит ҳисобига сотиб олинаётган мол-мулклар гарови, Жамғарманинг кафиллиги ва конун ҳужжатлари доирасидаги бошқа таъминот турлари;

энг кам иш ҳақининг минг бараваридан ортиқ миқдорда – тадбиркорлик субъектларининг инвестициявий лойиҳаларини кредитлашда конун ҳужжатлари доирасида белгиланган таъминот турларига асосан ажратилади.

10. Дастур координаторлари зиммасига туман ва шаҳарларда кичик тадбиркорлик субъектлари томонидан самарадорлиги юкори, барқарор иш ўринлари яратишга қаратилган лойиҳаларга энг кам иш ҳақининг минг бараваридан ортиқ миқдорда Дастур доирасидаги ресурслар ҳисобидан имтиёзли кредит ажратишга Ташкилий мувофиқлаштирувчи ишчи гурухларнинг қарорига асосан хулоса бериш вазифаси юклатилсин.

Ташкилий мувофиқлаштирувчи ишчи гурухлар аъзолари ўз қарори асосида имтиёзли кредит ажратилган лойиҳаларнинг тўлиқ ишга туширилиши ҳамда келгусида ушбу лойиҳаларнинг самарали ишлашини мониторинг қилсин.

Дастур координаторлари Ташкилий мувофиқлаштирувчи ишчи гурухларнинг қарорлари асосида кредит ажратилган инвестиция лойиҳаларининг амалга оширилиши ҳолатини алоҳида назорат килиб борсин.

11. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги суғурта ташкилотлари билан биргаликда тижорат банклари томонидан имтиёзли кредитларнинг қайтмаслик хатари суғурталанганда суғурта тўловини 1,5 фоиздан ортиқ бўлмаган миқдорда белгилаш ҳамда суғурталаш шартларини енгиллаштириш чораларини кўрсин.

12. Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларни ва бошқа манфаатдор идоралар билан биргаликда икки ой муддатда фойдаланилмаётган ер майдонларини инвентаризациядан ўтказиб, белгиланган муддатларда фойдаланилмаган ер участкаларига бўлган хукуқларни конун хужжатларида ўрнатилган тартибда бекор қилиниши ҳамда ушбу ер майдонларини Дастур доирасида фаолиятини бошлаётган ва кенгайтираётган тадбиркорлик субъектларига ажратиш юзасидан зарурий чоралар кўрсин.

13. Ўзбекистон Республикаси Давлат солик қўмитаси давлат рўйхатидан ўтмасдан фаолият юритаётган тадбиркорларни аниглаш ва улар фаолиятини қонунийлаштириш юзасидан аниқ чора-тадбирларни амалга оширсин ва натижаси юзасидан ҳар чорак якуни бўйича Вазирлар Маҳкамасига ахборот киритиб борсин.

14. Ўзбекистон Республикаси Ташқи савдо вазирлиги Савдо-саноат палатаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларни манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда мунтазам равишда туман ва шаҳарларда замонавий минитехнологиялар ва бошқа ускуналар сайёр кўргазмаларини ташкил қилиш чораларини кўрсин.

15. Жорий йилнинг 10 июнидан бошлаб намунавий тарзда Андижон вилоятининг туман ва шаҳарларида “Ҳар бир оила – тадбиркор” худудий дастури (кейинги ўринларда – Худудий дастур) амалга оширилсин.

Андижон вилояти ҳокими (Ш.К. Абдураҳмонов) жорий йилнинг 10 июняига кадар мазкур қарорда кўрсатилган ишчи гурухларни тузсин.

16. Худудий дастурда кўзда тутилган вазифаларни молиявий таъминлаш мақсадларига Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар бўйича давлат қўмитаси томонидан жалб қилинадиган хорижий молия институтлари кредит линияларидан 200 миллион АҚШ доллари миқдоридаги маблағлар ажратилиши маълумот учун қабул қилинсин.

Дастур координаторлари мазкур маблағларни туманлар (шаҳарлар) салоҳияти, келиб тушган мурожаатларнинг асосланганлиги, шакллантирилган лойиҳаларнинг истиқболи ва қўшимча иш ўринлари яратишга йўналтирилганлиги ҳамда ҳақиқий эҳтиёждан келиб чиккан ҳолда Андижон вилояти тижорат банклари ва туманлар (шаҳарлар) кесимида тақсимласин ҳамда уларга зарур ҳолларда қайта тақсимлаш ваколати берилсин.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки (А.К. Мирсоатов) ушбу кредит маблағларини Дастур координаторлари тақсимотига асосан Андижон вилотида фаолият юритувчи тижорат банкларига йиллик 3 фоиз тўлов шарти билан қайта молиялаштирсин.

17. Андижон вилояти ҳокимлиги (Ш.Қ. Абдураҳмонов) манфаатдор вазирлик, идора ва хўжалик бирлашмалари, Ўзбекистон Республикаси акциядорлик тижорат Халқ банки билан биргаликда:

бир ой муддатда наслли қорамол, парранда ва қуёнларни маҳаллий шароитларга мослаштирувчи маҳсус фермаларни ташкил этиш;

мазкур фермаларга чет элдан маҳсулдорлиги юқори бўлган наслдор корамол, эчки ва қуён зотларини олиб келиш, кўпайтириш ҳамда вилоятнинг табиий-иклим шароитларига мос зотларини яратиш, молларни сунъий қочиришнинг илғор технологияларини жорий этиш;

мазкур фермаларда маҳаллий шароитга мослаштирилган наслдор корамол, эчки ва қуён зотларининг кўргазмаларини ташкил этиш ва аҳоли хоҳишига асосан уларни танлов асосида мақбул нархларда сотиб олинишига замин яратиш;

аҳолига маҳсус фермалардан сотиб олинган чорва моллари, қуён ва паррандаларни бокиш технологияларини батафсил тушунтириш ва келгусида ҳар бир хонадонда мавжуд чорва моллари ва паррандаларни вакцинация қилиш тадбирларини амалга ошириш, аҳолига наслдор молларни сунъий қочириш ва узлуксиз ветеринария хизматлари кўрсатиш тармогини кенгайтириш;

сифатли омихта ем ишлаб чиқариш корхоналарини ташкил қилиш борасида лойиха ташаббускорларига ҳар томонлама кўмаклашиш, аҳолининг ийллик эҳтиёжини ҳисобга олган ҳолда омихта ем, витаминалар, премикслар, кўшимчалар ҳамда ветеринария препаратларини етказиб бериш;

йирик тадбиркорларни жалб этган ҳолда саноатлашган чорвачилик кластерларини ташкил этиш чораларини кўрсин.

18. Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринbosари – молия вазири Ж.А. Кўчкоров, ташки ишлар вазирининг биринчи ўринbosари Б.З. Асадов Андижон вилояти ҳокими Ш.Қ. Абдураҳмонов билан биргаликда оиласи тадбиркорлик фаолияти илғор ривожланган хорижий мамлакатлар тажрибасини ўрганиш учун Андижон вилояти иқтисодий комплекси мутасадди ходимларини хизмат сафарига юбориш бўйича тегишли чораларни кўрсин.

19. Белгилансинки, республиканинг бошқа худудларида Дастур уни амалга оширишнинг аниқ молиявий манбалари ва ҳисоб-китобларини назарда тутган ҳолда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг карори асосида амалга оширилади.

20. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкига Адлия вазирлиги билан биргаликда бир ҳафта муддатда “Ҳар бир оила – тадбиркор” дастури доирасида кредитлар ажратиш тартибини ишлаб чиқиш тавсия этилсин.

21. Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги ва бошқа оммавий ахборот воситаларига ушбу карор билан белгилаб берилган мақсад ва вазифаларни кенг кўламда ёритиш тавсия этилсин.

22. Мазкур карорнинг ижросини назорат килиш Ўзбекистон Республикасининг Баш вазири А.Н. Арипов ва Ўзбекистон Республикаси Баш вазирининг ўринбосари – молия вазири Ж.А. Кўчкоров зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Тошкент шахри

Ш.Мирзиёев